

Projekt

z dnia 14 kwietnia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SMĘTOWO GRANICZNE**

z dnia 15 kwietnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku skierowanego do Rady Gminy

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1436, Dz.U. z 2026 r. poz. 252) oraz art. 241, art. 242 §1 i art. 244 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) **Rada Gminy Smętowo Graniczne uchwala, co następuje:**

- § 1. Postanawia się nie uwzględnąć wniosku z dnia 19 marca 2026 r.
- § 2. Uzasadnienie rozpatrzenia wniosku stanowi załącznik do uchwały.
- § 3. O sposobie rozpatrzenia wniosku Przewodniczący Rady Gminy zawiadomi wnoszącego.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady Gminy
Smętowo Graniczne

Barbara Szczygieł

Uzasadnienie

Wnioskodawca wnioskiem z dnia 19 marca 2026 r., zwrócił się do Rady Gminy o podjęcie przez Radę Gminy uchwały w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej.

Zgodnie z § 25 ust. 1 i 2 Statutu Gminy Smętowo Graniczne (Uchwała Nr V/18/2003 z dnia 23 stycznia 2003r., Dz.U. Pomor. 2003.29.325), Przewodnicząca Rady Gminy skierowała wniosek do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 27 marca 2026 r. zapoznała się z całą dokumentacją związaną z żądaniami wnioskodawcy i przeprowadziła postępowanie wyjaśniające.

Wnioskodawca w piśmie z dnia 14.02.2026 r. i z 19.03.2026 r. wskazał o wprowadzenie pod obrady najbliższej sesji Rady projektu stanowiska Rady w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej, jako punktu wymagającego publicznej debaty oraz zajęcia jednoznacznego stanowiska przez organ stanowiący gminy. Wniosek ten wnioskodawca złożył w związku z narastającą trudną sytuacją gospodarstw rolnych, która w ostatnim czasie osiągnęła poziom realnie zagrażający stabilności wielu rodzin rolniczych, a w konsekwencji również bezpieczeństwu żywnościowemu oraz spójności społecznej obszarów wiejskich. Zdaniem wnioskodawcy skala problemów, z jakimi mierzą się rolnicy, ma obecnie charakter powszechny i długofalowy, co uzasadnia potrzebę wyraźnego i publicznego głosu samorządu lokalnego. Rada, jako organ reprezentujący całą wspólnotę samorządową, posiada szczególną legitymację do zabierania głosu w sprawach dotyczących fundamentów lokalnej gospodarki i życia społecznego. Rolnictwo stanowi nie tylko źródło utrzymania wielu mieszkańców gminy, lecz również trwałe element jej tożsamości, krajobrazu oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych. Jednocześnie należy zauważyć, że w ostatnich latach doszło do wyraźnego pogorszenia relacji pomiędzy rolnikami a konsumentami, czemu sprzyja brak rzetelnej debaty publicznej oraz narastające napięcia społeczne. W tej sytuacji, wg. wnioskodawcy głos Rady może odegrać istotną rolę w procesie odbudowy wzajemnego zaufania, a także w integrowaniu lokalnej społeczności wokół wartości wspólnych, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, uczciwość pracy oraz solidarność społeczna. Przyjęcie przez Radę stanowiska o charakterze deklaracyjnym miałyby znaczenie nie tylko symboliczne, lecz również społeczne i informacyjne. Stanowiłoby ono czytelny sygnał solidarności wspólnoty samorządowej z rolnikami, a jednocześnie mogłoby realnie przyczynić się do łagodzenia napięć oraz porządkowania debaty publicznej na poziomie lokalnym. Należy również podkreślić, że inicjatywa przyjmowania podobnych stanowisk ma charakter ogólnokrajowy. Informacje o tym, w jaki sposób poszczególne rady gmin i miast odnoszą się do tej kwestii, będą podawane do publicznej wiadomości i stanowić będą istotny punkt odniesienia dla środowisk obywatelskich, organizacji społecznych oraz działań dialogowych podejmowanych w związku z obecnie trudną sytuacją w rolnictwie. W przekonaniu wnioskodawcy Rada nie powinna pozostawać biernym obserwatorem procesów, które bezpośrednio dotyczą mieszkańców gminy i kształtują przyszłość obszarów wiejskich. Wnioskodawca jednocześnie przedłożył projekt uchwały, w którym proponuje aby:

- Rada Gminy Smętowo Graniczne działając jako organ stanowiący wspólnoty samorządowej, podkreśliła istotne znaczenie rolnictwa dla rozwoju społecznego, gospodarczego oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych. Rolnictwo stanowi trwałe fundament lokalnej gospodarki, bezpieczeństwa żywnościowego oraz stabilności społecznej obszarów wiejskich. Praca rolników ma charakter strategiczny – zapewnia dostęp do żywności, utrzymuje regionalny charakter kulturowy, wspiera lokalne rynki oraz przyczynia się do zachowania ciągłości społecznej i gospodarczej.

- Rada Gminy Smętowo Graniczne wskazała, że:

- 1) rolnictwo jest istotnym elementem lokalnej tożsamości tradycji regionu,
- 2) utrzymanie opłacalnej i stabilnej produkcji rolnej leży w interesie całej wspólnoty samorządowej,
- 3) ochrona gospodarstw rodzinnych oraz lokalnej produkcji żywności ma wymiar społeczny, gospodarczy i wspólnotowy.

- Rada Gminy Smętowo Graniczne wyraziła solidarność z rolnikami oraz poparcie dla działań, podejmowanych w ramach obowiązującego porządku prawnego, zmierzających do zapewnienia im stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku.

- Rada Gminy Smętowo Graniczne zasygnalizowała potrzebę uwzględnienia interesu lokalnych producentów rolnych przy podejmowaniu decyzji mających wpływ na sektor rolny oraz obszary wiejskie.

- Rada Gminy Smętowo Graniczne podkreśliła znaczenie dialogu społecznego oraz budowania wzajemnego zrozumienia pomiędzy producentami żywności a konsumentami.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Przepis ten jest wyłącznie ogólną klauzulą kompetencyjną (normą ustrojową), która sama w sobie nie upoważnia do podejmowania uchwał – dla ważności każdej uchwały rady gminy niezbędne jest oparcie jej na konkretnym szczegółowym upoważnieniu ustawowym. Pogląd ten jest konsekwentnie potwierdzany w orzecznictwie sądownoadministracyjnym. **Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 31 stycznia 2025 r. (sygn. III OSK 3259/23) wskazał, że normy zadaniowe nie mogą być źródłem kompetencji organów administracji publicznej** – normy zadaniowe, w przeciwieństwie do norm kompetencyjnych, nie mają charakteru upoważniającego, gdyż z określenia zadań nie wynika automatycznie zdolność do podejmowania określonych działań. Z kolei w wyroku z dnia 11 października 2023 r. (sygn. III OSK 1527/22) Naczelny Sąd Administracyjny wprost stwierdził, że art. 18 ust. 1 u.s.g. nie zawiera jakiegokolwiek podstawy do podejmowania uchwał i jest przepisem, który jedynie wskazuje właściwy organ w przypadku, gdy ustawodawca powierza zadanie gminom bez wskazania, który z jej organów będzie je wykonywał – omawiany przepis nie reguluje zatem ani kwestii charakteru uchwały, ani tego, czy dana uchwała może zawierać deklarację ideową. Analogiczne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 sierpnia 2016 r. (sygn. III SA/Łd 555/16), wskazując, że art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym jest przepisem prawa ustrojowego, ogólną kolizyjną normą kompetencyjną, która nie może stanowić podstawy prawnej do wkraczania zarówno w sferę ustawowych kompetencji organów państwowych, jak i w sferę praw osób prywatnych. Co więcej, uchwały organów samorządu terytorialnego muszą opierać się na wyraźnej podstawie prawnej, a niejednoznaczność w przepisach kompetencyjnych skutkuje ich nieważnością (por. wyrok NSA z dnia 16 września 2025 r., sygn. III OSK 1410/22).

Zasada ta wynika wprost z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Przedłożony projekt stanowiska zawiera wyłącznie ogólne oświadczenia o charakterze deklaracyjnym – wyrazy solidarności z rolnikami oraz stwierdzenia o znaczeniu rolnictwa dla wspólnoty lokalnej. Nie przewiduje żadnych konkretnych rozstrzygnięć merytorycznych, których podjęcie wywierałoby realny wpływ na sytuację rolnictwa w Gminie Smętowo Graniczne, takich jak wydatkowanie środków publicznych, zmiana lokalnych planów czy przyjęcie programów wsparcia. Stanowisko o charakterze wyłącznie deklaracyjnym, pozbawione przełożenia na rzeczywiste decyzje Rady lub Wójta, nie stanowi, w ocenie komisji, dostatecznej podstawy do uwzględnienia wniosku jako mającego na celu ulepszenie organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Rada Gminy Smętowo Graniczne podziela troskę o sytuację środowiska rolniczego wyrażoną we wniosku, lecz nie widzi możliwości uwzględnienia go z przyczyn prawnych wskazanych powyżej.

W związku z tym, Rada Gminy przychyliła się do stanowiska Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i nie uwzględniła wniosku o podjęcie przez Radę Gminy uchwały w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej.